

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 30P/127/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122210495
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušana Kuchariková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8122210495.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dušanou Kucharikovou, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, , t.č. umiestnenú v Centre pre deti a rodiny C. X, C., pochádzajúcu z matky A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, A. a otca F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, A., v konaní zastúpenú opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, o návrhu navrhovateľov A. G. H., nar. XX.XX.XXXX a A. I. H., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom A. XX, E., korešpondenčná adresa: C. J. XX/X, K., za účasti Centra pre deti a rodiny C. X, C., o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. m e n í rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn. 19P/21/2020 zo dňa 03.07.2020 tak, že

z v e r u j e mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti manželom A. G. H., nar. XX.XX.XXXX a A. I. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorí sú oprávnení a povinní maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach,

II. matka je povinná prispievať na výživu mal. A. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, opakovane do budúca,

III. otec je p o v i n ý prispievať na výživu mal. A. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, opakovane do budúca,

IV. žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia podali dňa 29.11.2022 návrh o zverenie maloletej A. do ich náhradnej osobnej starostlivosti, ktorý odôvodnili tým, že maloletá je v ich starostlivosti od jej ranného veku (1 mesiaca), je na nich ako aj ďalších členov rodiny silno citovo naviazaná, veľmi si ju obľúbili, chcú zmeniť starostlivosť z profesionálnej náhradnej starostlivosti na náhradnú osobnú starostlivosť. Vzhľadom na to, že sa celá rodina bude sťahovať do Bratislavy, nedokážu si predstaviť odlúčenie od maloletej, ktorá je členkou ich rodiny

2. Uznesením sp. zn. 19P/36/2023, zo dňa 06.04.2023 Okresný súd Košice II preniesol príslušnosť na Okresný súd Prešov. Pôvodne Okresný súd Prešov dňa 03.01.2023 vyslovil svoju nepríslušnosť

a postúpil vec Okresnému súdu Košice - okolie, a to s poukazom na ust. § 112 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), nakoľko vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa rozhodol naposledy Okresný súd Košice - okolie, ktorý v konaní vedenom pod sp. zn. 14P/141/2019 rozhodol o ústavnej starostlivosti. Okresný súd Košice - okolie dňa 16.01.2023 vyslovil nesúhlasil s postúpením z dôvodu, že o mal. dieťaťi doposiaľ nerozhodoval. Vec predložil na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach. Uznesením č.k. 13NcC/1/2023-19 zo dňa 31.01.2023 Krajský súd v Košiciach rozhodol, že na konanie je miestne príslušný Okresný súd Prešov. Rozhodnutie odôvodnil tým, že Okresný súd Prešov reálne neexistoval, ktorý súd rozhodoval vo veci mal. dieťaťa. Okresný súd Prešov dňa 16.03.2023 postúpil vec Okresnému súdu Košice II, nakoľko vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa rozhodol naposledy Okresný súd Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 14P/141/2019. Rozsudkom sp. zn. 19P/21/2020 zo dňa 03.07.2020 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 19P/21/2020 zo dňa 03.07.2020, právoplatným dňa 04.08.2020, Okresný súd Košice II maloletej nariadil ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Prešov, so sídlom C. X, C. (I.), rodičom uložil povinnosť poskytovať maloletej mesačné výživné, každý vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona (II.) a rozhodol, že určené výživné sú obaja rodičia povinní poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred zariadeniu v ktorom bude maloletá umiestnená (III.). Naposledy o maloletej rozhodoval Okresný súd Košice II, čím je v súlade so zásadou perpetuatio fori doposiaľ založená jeho miestna príslušnosť. Zmena už raz takto založenej príslušnosti je možná len na základe ust. § 112 ods. 2 CMP. Vzhľadom k tomu, že rodičia maloletej ani navrhovatelia nebyvajú v územnom obvode Okresného súdu Košice II, a teda maloletá nemá väzby na žiadnu osobu v predmetnom obvode, mal súd za to, že prenesenie príslušnosti na súd, v obvode ktorého sa maloletá nachádza, je tak v najlepšom záujme dieťaťa a tento postup je hospodárny a zabezpečí rýchlosť a plynulosť konania.

3. Na pojednávanie sa nedostavili rodičia, ktorí sa telefonicky ospravedlnili, vyjadrili súhlas s tým, aby súd rozhodol v ich neprítomnosti o zverení mal. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Súd pojednával v neprítomnosti rodičov maloletej.

4. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov, opatrovníka, zástupcu Centra pre deti a rodiny(ďalej len "CDR") ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX pochádza z družského vzťahu rodičov A. D., nar. XX.XX.XXXX a F. B., nar. XX.XX.XXXX. Otcovstvo k mal. A. bolo dodatočne uznané. Maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX bola po pôrode a následnej hospitalizácii zverená do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Požiarnická 3, 080 01 Prešov na základe uznesenia Okresného súdu Košice II. sp. zn. 14P/141/2019 o nariadení neodkladného opatrenia zo dňa 19.11.2019. Rozhodnutie bolo vydané z dôvodu ťažkej sociálnej situácie rodiny, kedy matka spolu s druhom žila potulným spôsobom života, v dôsledku vážnych zdravotných problémov používala na presun invalidný vozík, trpela ochrnutím dolných končatín v dôsledku intoxikácie toluénom, nemala žiadne možnosti dieťaťu zabezpečiť prístrešie a teplo a v rodine sa nenachádzala žiadna osoba, ktorá by mala záujem o prevzatie dieťaťa do starostlivosti, čím bol ohrozený život, zdravie a primeraný vývin dieťaťa. Maloletá bola do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu umiestnená dňa 27.11.2019, starostlivosť bola dieťaťu poskytovaná v prostredí profesionálnej rodiny. Mal. A. bola tiež zaradená do zoznamu detí vhodných pre sprostredkovanie pestúnskej starostlivosti. Nemá žiadne zdravotné problémy, profesionálna rodina jej poskytuje ideálne rodinné prostredie. C. G. H. pracuje v Základnej škole, Prokofievova 5, Bratislava ako špeciálny pedagóg. Mesačný príjem má vo výške 1400 eur a C. I. H. pracuje v Základnej škole, Prokofievova 5, Bratislava ako špeciálny pedagóg. Mesačný príjem má vo výške 1100 eur. Ďalšími členmi domácnosti sú dcéry: B. H., ktorá je už plnoletá, F. H., nar. XX.XX.XXXX a mal. L. K., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je v pestúnskej starostlivosti manželov Repických od roku 2014. Mal. A. t.č. navštevuje Materskú školu Ševčenkova 35, Bratislava Do škôlky chodí rada, má tam svojich kamarátov. Spáva s manželmi v spálni. Manželov H. oslovuje mama a dady. Mesačné výdaje na mal. A. sú: MŠ – 75 eur, strava – 64 eur, ošatenie a drogéria – 100 eur. Pediatrom mal. je A. M. H., Dunajská Lužná. Nenavštevuje žiadne odborné ambulancie. A. je veselé, usmievavé, živé dievčatko. Vyžaduje si neustálu pozornosť. Dieťa je vnímavé a rozumie všetkému, čo sa od neho požaduje. Vie sa sama zahrať so všetkým, čo ju v daný moment zaujme. Rada počúva hudbu, pozerá rozprávky. Dieťa má osvojené hygienické návyky, stoluje samostatne, používa príbor. Obleka sa sama pod dohľadom, denný režim je pravidelný s popoludňajším spánkom. Hrá sa kooperatívne s inými deťmi. Obľubuje vozenie na trojkolke, je pohybovo zdatná. Maloletá má v domácnosti manželov H. vytvorené dobré podmienky pre zabezpečenie psychického, fyzického a sociálneho vývinu dieťaťa. Voľný čas trávia prechádzkami, výletmi po Slovensku.

5. V správe ÚPSVaR Prešov o rodinných, bytových a sociálnych pomeroch zo dňa 20.07.2023 je uvedené, že v septembri 2022 sa zmenila situácia na strane profesionálnej náhradnej rodiny, ktorá sa rozhodla ukončiť pracovný pomer ako PNR a s celou rodinou sa koncom septembra 2022 sťahovali za prácou do Bratislavy. Nakoľko si profi rodičia nedokázali predstaviť, aby sa s A. navzájom odlúčili, rozhodli sa, že zmenia formu starostlivosti a dňa 23.09.2022 si podali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie mal. A. do náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh bol zamietnutý vzhľadom na skutočnosť, že nebolo potrebné bezodkladne upravovať pomery dieťaťa. Z dôvodu ukončenia pracovného pomeru profi matky ku dňu 13.12.2022 a v záujme zachovania citových väzieb medzi mal. A. a manželmi H., bola mal. uvoľnená na hosťovský pobyt k menovaným manželom. Tento hosťovský pobyt sa v pravidelných intervaloch predlžuje a je pravidelne monitorovaný CDR Prešov. Manželia H., ktorí si podali návrh o zverenie mal. A. do náhradnej osobnej starostlivosti, obývajú trojizbový prenajatý byt v N. B.. Domácnosť je kompletne zariadená štandardným nábytkom, pôsobí udržiavane. Hygiena domácnosti je na dobrej úrovni. Mesačné nájomné je vo výške 870 eur, výdaje na domácnosť cca 600 eur.

6. Centrum pre deti a rodiny Prešov v aktuálnej správe zo dňa 07.07.2023 uviedlo, že rodičia o mal. A. od jej prijatia do CDR zo začiatku prejavovali záujem. CDR eviduje pravidelné telefonáty matky nasledovne: rok 2020 – 26 krát, rok 2021 – 17 krát, rok 2022 – 10 krát, rok 2023 – 6 krát. Osobné stretnutia: 05.12.2019, 30.06.2020, 21.07.2020 a 20.08.2020. Ďalšie stretnutie sa malo uskutočniť 20.07.2021, avšak rodičia sa nedostavili. S matkou sa dohodli na spôsobe podávania informácií cez SMS, na ktoré doposiaľ matka nereagovala. Rodičia si plnia svoju vyživovaciu povinnosť sporadicky. Matke bola telefonicky podaná informácia o návrhu na umiestnenie mal. A. do starostlivosti p. H., matka s týmto návrhom súhlasila.

7. Na pojednávaní navrhovateľa zhodne uviedli, že maloletú majú u seba v rodine od novembra 2019, úplne do nej zapadla, nevedia si to bez nej predstaviť, prirástla im k srdcu. Je zdravým dieťaťom, je spokojná, šťastná, navštevuje materskú školu. Biologických rodičov nepozná, asi trikrát sa s nimi stretla. Prestáhovali sa za prácou do Bratislavy a už aj bývajú priamo v Bratislave. A. je členom ich rodiny a chce sa o ňu naďalej starať.

8. Zástupkyňa CDR sa na pojednávaní odvolala na podanú správu a dodala, že sa stotožňuje s navrhovateľmi, vyhovie návrhu je v najlepšom záujme maloletej, súhlasí, aby maloletá ostala v rodine v ktorej sa jej darí, je tam spokojná a šťastná.

9. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že súhlasí, aby bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov a nemá k veci viac čo dodať, keďže ako sa aj telefonicky rodičia vyjadrili, že súhlasia, uvedomujú si, že nie sú schopní sa o maloletú postarať, nemajú k nej žiaden vzťah, preto je v záujme maloletej, aby súd návrhu vyhovel.

10. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

12. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

13. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v

podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

14. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

18. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Súd vychádzal z vykonaného dokazovania v ktorom bolo preukázané, že rodičia vzhľadom na ich sociálnu ako aj zdravotnú situáciu s ohľadom na ich minimálnu citovú väzbu k maloletej nie sú schopní zabezpečiť jej riadnu starostlivosť. Ich záujem je minimálny. Zároveň bolo preukázané, že maloletá v profesionálnej rodine prospieva, väzba navrhovateľov s maloletou je pevná, pokračovanie v tomto vzťahu je len prospešné pre zdravý celkový osobnostný vývin maloletej. Navrhovatelia jej zabezpečujú riadnu starostlivosť. Z uvedených dôvodov súd rozhodol o zverení maloletej A. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov.

21. Súd určil rodičom povinnosť prispievať na výživu maloletej každému sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov. Pri určovaní výšky výživného vychádzal súd z odôvodnených potrieb mal. A. ako aj schopností a možností rodičov, preto určil výživné v minimálnej výške.

22. Vychádzajúc z uvedených skutočností a z citovaných zákonných ustanovení, rozhodol súd na základe tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

23. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Okresný súd Prešov v štyroch vyhotoveniach.

Podľa § 363 Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak nedôjde k dobrovoľnému výkonu rozhodnutia, súd vykoná rozhodnutie podľa ustanovení CMP o výkone rozhodnutí vo veciach maloletých.